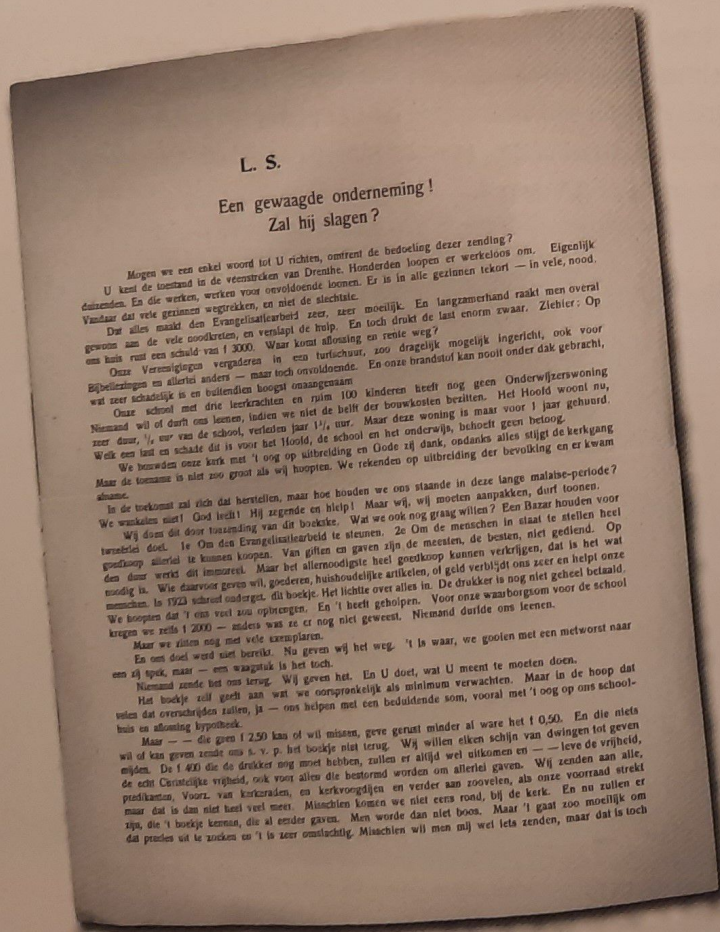

Opzichter bij de bouw was H. Nieboer, bouwkundige bij de Maatschappij. Voor de f. 26.000,- door De Weerd **bijeen geschreven** en gebedeld, kocht het bestuur van Immanuël **materialen**. **Wat** meer nodig was betaalde de Maatschappij. De kerk met **tweehonderd** zitplaatsen werd later bekend als het 'Kerkie van de Weerd'. Ten tijde van voorganger Van der Neut, 1980-1985, werd een bord met de huidige naam 'Veenkerk' onthuld. Het bord doet recht aan de stichter door zijn naam als zodanig te vermelden.

In 1923 verscheen een tweede 'papieren collectant', Praatjes en Plaatjes uit Drenthe. Er moest geld komen voor een jeugdgebouw, dat er wel al stond, maar financieel nog wel wat hoofdbreken kostte. Een school en een onderwijzerswoning. Er werden honderden zogenoemde bedelbrieven verzonden.

Bedelbrief.

In zijn nieuwe boek Praatjes en Plaatjes maakte De Weerd melding van het nieuwe verenigingsgebouw. 'Voor onze 7 à 8 verenigingen. En ook voor de jongelui die graag een plekje hebben voor rustig studeren. Een studieclubje is hier ook. En die jongens, een vijftal nu, hebben thans thuis vaak weinig ruimte. H.M. de Koningin Moeder was zoo vriendelijk dat clubje met f. 25,- te verrassen.' Met het latere boek Gevangen Vissen (1930) legde De Weerd nogmaals verantwoording af van al hetgeen hij gedaan had met de gelden.

Voorkant van de drie papieren collectanten.

HET ORGEL, EEN VERHAAL APART

Enthousiast schreef De Weerd dat hij een orgel voor f. 700,- kon overnemen van de Herv. Gemeente te Ee in Friesland. Met afbraak, vervoer en opbouw was hij voor nog geen f 1.200,- klaar.

Door de firma Thijs uit Harender-molen werd dit karwei zeer tot tevredenheid van De Weerd geklaard. Oorspronkelijk was het orgel gebouwd in 1794 door A. van Gruisen te Leeuwarden, schreef De Weerd in Praatjes en Plaatjes (1923). In de oorlogsjaren (1940-1945) liep het orgel schade op. De Ned. Herv. Orgelcommissie uit Amsterdam schreef op 4 mei 1950: 'de restauratiekosten bedragen ongeveer 3.500.- tot 4.000.- gulden'.

De toenmalige voorzitter van het kerkbestuur, de heer Nieuwenweg deelde mee dat de gemeente dat niet kon betalen. Toen kwam de orgelcommissie met een voorstel om het orgel te verkopen voor f. 8.500,-.

Via Van Vulpen werd Burgh Haamstede de nieuwe eigenaar aldus

Mr. L. HAYEMAN
O.L. Achterburgwal 202-204
Amsterdam-O.

NED. HERVORMDE KERK
ORGELCOMMISSIE
Amsterdam, 4 Mei 1950

Mijne Heren,
In verband met het door U gezonde verstand op welke door ontzingschadeling en de sloopbrach een wederom ingehaald naar Uw kerkorgel.
De schade is zwaar en het is niet mogelijk om de schade te betalen, welke is berekend in de 1794 door A. van Gruisen te Leeuwarden. De schade is zwaar en het is niet mogelijk om de schade te betalen, welke is berekend in de 1794 door A. van Gruisen te Leeuwarden. De schade is zwaar en het is niet mogelijk om de schade te betalen, welke is berekend in de 1794 door A. van Gruisen te Leeuwarden.

NED. HERVORMDE KERK
ORGELCOMMISSIE

Mr. L. HAYEMAN
O.L. Achterburgwal 202-204
Amsterdam-O.

Amsterdam, 22 Augustus 1950
H.T.W.

Bestuur der Ned. Herv. Evangelisatie-Vereniging
p.s. Den Here J. KIEWIET, evangelist,
Klazienaveen-Noord.

Mijne Heren,
Voor de eventuele aankoop van Uw orgel hebben wij ons thans gewend tot de kerkvoogdij van de Ned. Herv. Gemeente te Burgh in Zeeland.

Als verkoopwaarde van Uw orgel gaven wij op een bedrag van ca. f. 8500.- Wij moeten thans afwachten of Burgh een eventuele aankoop in overweging wil nemen, waarbij het natuurlijk zeer wel mogelijk is dat de kerkvoogdij het orgel ook persoonlijk bij U zal komen bezien, alvorens ter zake te beslissen. Wij gaven in dit verband aan de kerkvoogdij in Burgh Uw adres op.

Hoogachtend,
namens de kerkvoogdij der Ned. Herv. Kerk:
G. J. A. van der Vliet
secretaris.

brief d.d. 4 mei 1950
brief d.d. 22 aug. 1950

de brieven van 4 mei en 22 augustus 1950. In 1950 is het oude orgel weggehaald. 'Als meneer De Weerd nog had geleefd, was dat nooit gebeurd', zegt een nu 90-jarig gemeentelid. De heer Kiewiet was al vertrokken naar Bourtange toen hij op 15 januari 1953 nog een laatste schrijven heeft gericht aan de orgelcommissie in Amsterdam. Hij deed dit omdat de orgelkwestie nog niet was afgewikkeld. Het kerkbestuur had inmiddels een mechanisch Van Vulpen-orgel gekregen, met vijf registers, zonder pedaal, in ruil voor het historische orgel dat naar Burgh in Zeeland is gegaan.

Bourlange 15 Januari 1953.

Aan de Orgelcommissie der Ned. Herv. Kerk
Heidergracht 57
Amsterdam

Mijne Heren,
Het is al even een tijd geleden dat ik van de afzending van de brief ontving die de gevonden heeft aan de Kerkvoogdij te Burgh. Het betreft van 1 Dec. 1952. Sinds dien heb ik nooit meer iets van Burgh gehoord. De zaak is dus...

Nog altijd is er in Klazienaveen-Noord de vraag of de orgelcommissie van de Ned. Herv. Kerk niet op de hoogte was van subsidies van rijk, provincie en gemeente voor monumenten die oorlogsschade hadden opgelopen. Immers, dan was een groot deel van de f. 4.000.- kostende restauratie door subsidie ondervangen. En nog altijd echoën hier de woorden van een commissielid die opmerkte: 'Wat moeten die turftrappers hier met zo'n orgel?' Bezoekers aan de Ned. Herv. Kerk van Burgh krijgen een verzorgde brochure in handen die iets over de geschiedenis van de plaats, de kerk en het orgel vertelt. We lezen: 'Het orgel is gebouwd door Albertus Gruysen te Leeuwarden en in 1794 aan de Hervormde Kerk te Ee (Friesland) geschonken. In 1951 is het orgel gerestaureerd door de gebr. Van Vulpen uit Utrecht en daarna in de N.H. Kerk van Burgh geplaatst. In 1976/77 is een tweede restauratie uitgevoerd, ditmaal door de orgelbouwer Verscheuren uit Heijthuisen. Het orgel, waarvan het oude pijpwerk is behouden gebleven, is op enige onderdelen na, geheel oorspronkelijk en daarmee een van de meest gave oude orgels van het land.' En over de 'geschiedenis' van het orgel in Klazienaveen-Noord wordt gezwogen. Vergeten?

Burgh